

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

FASIL 4: SERMAYENİN SERBEST DOLAŞIMI

İŞ KURMA HAKKI VE HİZMET SUNMA SERBESTİSİ

Kurucu Antlaşmadaki 4 temel serbestiden biri:

- Malların Serbest Dolaşımı
- Kişilerin Serbest Dolaşımı
- Hizmetlerin Serbest Dolaşımı
- **Sermayenin Serbest Dolaşımı**

SERMAYENİN SERBEST DOLAŞIMI

AB'nin İşleyişi Hakkında Antlaşmanın 26. maddesi:

İç Pazar, Antlaşmaların hükümlerine uygun olarak, içinde malların, kişilerin, hizmetlerin ve **sermayenin serbest dolaşımının** sağlandığı, iç sınırların olmadığı bir alanı kapsar.

SERMAYENİN SERBEST DOLAŞIMI

AB'nin İşleyişi Hakkında Antlaşmanın 63. maddesi:

Üye devletler arasındaki ve üye devletlerle üçüncü ülkeler arasındaki sermaye hareketlerine ve ödemelere uygulanan tüm kısıtlamalar yasaktır.

SERMAYENİN SERBEST DOLAŞIMI

63. madde hükümleri, üye devletlerin;

- Yerleşik oldukları veya sermaye yatırımı yaptıkları yere göre **aynı durumda bulunmayan vergi mükellefleri arasında ayırım** yapan ulusal vergi mevzuatının ilgili hükümlerini uygulamak,
- Özellikle **vergilendirme ve finansal kuruluşların basiret esasına göre denetimi** konularında ulusal kanun ve ikincil düzenlemelerin ihlalinin önlenmesi amacıyla gerekli tedbirleri almak,
- **İdari ya da istatistiksel bilgi toplanması** amacıyla sermaye hareketlerinin beyanına ilişkin usulleri belirlemek,
- **Kamu düzeni veya kamu güvenliği** gerekçelerinin haklı kıldığı tedbirleri almak,

haklarına **halel** getirmez.

Ancak bu tedbirler, sermayenin ve ödemelerin serbest dolaşımı bakımından **keyfi bir ayrımcılık ya da örtülü bir kısıtlama aracı** oluşturamaz.

FASLIN KAPSAMI

Fasıl 3 alt bölümden oluşmaktadır:

- Sermaye Hareketleri ve Ödemeler
- Ödeme Sistemleri
- Karapara Aklama ile Mücadele

FASLIN KAPSAMI

Sermaye Hareketleri ve Ödemeler

Yatırım ve kar amaçlı etkinlikleri hedefleyen finansal işlemler sermaye olarak kabul edilmektedir. Sermayenin serbest dolaşımı alanına konu olan başlıca işlemler şunlardır:

- Doğrudan yabancı yatırımlar
- Gayrimenkul yatırımları
- Sermaye piyasasında işlem gören senetlere ilişkin transferler
- Para piyasasında işlem gören senetlere ve benzerlerine ilişkin transferler
- Mali kurumlardaki cari hesaplarla mevduat hesaplarına ilişkin işlemler
- Toplulukta oturan birinin taraf olduğu ticari işlemlere ya da hizmet edinimine ilişkin krediler
- Ticari ikraz ve krediler
- Teminat mektupları, diğer garantiler ve rehin hakları
- Sigorta sözleşmelerinin ifasına ilişkin transferler
- Kişisel sermaye hareketleri
- Finansal varlıkların fiziki olarak ithali ve ihracı
- Diğer sermaye hareketleri

FASLIN KAPSAMI

Ödeme Sistemleri

İlgili müktesebat altında ödeme ve menkul kıymet mutabakat sistemleri, ödeme hizmetleri ve elektronik para kuruluşları düzenlenmektedir.

Belirli limitleri aşan elektronik ödemelerde, ödemenin ülke içine veya sınır ötesine yapılıyor olmasına bakılmaksızın ödemeye ilişkin alınacak masrafların eşitlenmesi temel ilkedir.

FASLIN KAPSAMI

Karapara Aklama ile Mücadele

Finansal sistemin suçlular tarafından karapara aklama veya terör eylemlerinin finansmanı amacıyla kullanılmasının önlenmesine ilişkin tedbirleri içerir. Bu çerçevede başta bankalar olmak üzere finansal kuruluşlar ile finansal olmayan diğer yükümlüler müşterilerini tanımalı, müşterilerinden ya da onların işlemlerinden kaynaklanan riskleri ölçmeli, şüpheli gördükleri işlemleri Mali İstihbarat Birimlerine bildirmelidir.

MÜZAKERE SÜRECİNDE GELİNER AŞAMA

Tanıtıcı Tarama: 25 Kasım 2005

Ayrıntılı Tarama: 22 Aralık 2005

Tarama Sonu Raporu: 14 Şubat 2007

Açılış Kriteri: Fasla dair iki adet teknik açılış kriterinin karşılanması ardından Fasıl 18 Aralık 2008 tarihinde müzakerelere açılmıştır.

- **Sermaye hareketleri ve ödemeler alanındaki müktesebatın benimsenmesine ilişkin strateji ve eylem planının Komisyona sunulması.**
- **Karaparanın aklanmasının önlenmesine ilişkin eylem planının Komisyona sunulması.**

MÜZAKERE SÜRECİNDE GELİNER AŞAMA

Faslın 4 adet Kapanış Kriterleri bulunmaktadır:

- 1- Sermaye hareketleri ve ödemelere ilişkin olarak, Türkiye, Eylem Planında belirtildiği üzere mevzuat uyumu konusunda önemli ilerlemeler kaydetmelidir.
- 2- AB üyesi devletlerdeki gerçek veya tüzel kişilerin taşınmaz mal edinimine ilişkin olarak, Türkiye, yabancılar tarafından gayrimenkul ediniminin aşamalı olarak AB müktesebatıyla uyumlu bir şekilde serbestleştirilmesine yönelik somut önlemleri ve takvimi de içeren bir Eylem Planı sunmalıdır.
- 3- Müsadere de dâhil olmak üzere, karaparanın aklanması ile mücadeleye ilişkin olarak, Türkiye, AB müktesebatına ve Mali Eylem Görev Gücü tavsiyelerine uyumda ilerleme kaydetmelidir.
- 4- Türkiye, izleme mekanizması vasıtasıyla, müsadereyi de içerecek şekilde karaparanın aklanması ile mücadeleye ilişkin tüm alanlardaki ilgili mevzuatı gereği gibi uygulayacak ve yürütecek yeterli idari kapasiteye sahip olduğunu göstermelidir.